

BALUWA YA NK'HONGO YA PAULO KWA 1 TIMOSEO ULONGOELO

Baluwa ya nk'hongo ya Timoseo yawandikagwa ni Mwigala Ulosi Paulo kwa mwanamp'hina ywakwe etangagwa Timoseo. Yadahika baluwa ino Paulo aiwandikaga mgati mwo mwaka wa milongo mtandatu na miidi kubula milongo mtandatu na mine kulawa aho Yesu eze elekwe. Lupisi ulo lwandaga mwa mazuwa yakwe yo uheelo mwe isi. Paulo aivanaga vitendese na Timoseo hata nk'hanana nyingi kamwitanga kunda mwanawe. Wafilipi 2:22; 1Timoseo 1:2; 1:18.

Baluwa ino ni imwenga mwe zibaluwa izine za Paulo izo awandike kwa mnt'hu ekedu hant'hu he difyo dya want'hu wamhuwile Kilisito. Baluwa zint'huhu zint'hatu ni Timoseo ya kaidi na Tito na Filemoni. Mwe baluwa ino kuna malagizo ya ivo want'hu wakuungwa kumvika Mnungu 2:1-15, na nt'hogola ze vilongozi wawe 3:1-13 na makanyo mwo kukekaulisa na wahinzi wa lulimi 1:3-11; 4:1-5; 6:2-5. Aya yose yalagisa ivo Paulo amhinize Timoseo kunda kilongozi mwa mafyo yamwenga. Mwe baluwa ino ya Timoseo ya nk'hongo ziyumo sila nyingi zikudaha kuwambiza vilongozi wa mazuwa aya, mwo kuzilongoza zindima zawe mwa mafyo ya wahuwila wa Kilisito wakuyalongoza.

Yemndani

Paulo akonga kwa kumlamsa Timoseo 1:1-2.

Akajika, amkanya Timoseo akekaulise na wahinzi wa lulimi. 1:3-11
 Paulo agendeela kutambalisa ivo akumtoga Yesu Kilisito. 1:12-19
 Naho Paulo amwink'ha malagizo Timoseo mwe mbuli yo kuvika ne mbuli ye vilongozi we difyo dya want'hu wamhuwile Kilisito. 2-3
 Paulo abindiliza baluwa kwa kumwink'ha Timoseo malagizo yo uheelo. 4-6.

¹ Miye Paulo mwigala ulosi ywa Yesu Kilisito kwa kulagizwa ni Mnungu Mlokozi ywetu, hamwenga na Yesu Kilisito, idikawiilo dyetu,

² nakuwandikila weye Timoseo mwanangu ywe kindedi mwo mhuwi,

Chawalombazelani uwedi na mbazi no utondowazi kulawa kwa Mnungu Tate na kwa Yesu Kilisito Zumbe ywetu, vinde na weye.

Makanyo mwe Mahinizo ya Udant'hi

³ Enga viya husigiile umwo nandile haita Make-donia, naunga wikale uuko Efeso vileke uwalemeze want'hu watuhu wakuhiniza mahinizo yo udant'hi.

⁴ Wagambe wazileke zisimo za lulimi na kutambula ludongo lwa mazina helwiina uheelo lwe cheleko chawe ivo yakukelongoza, izimbuli izo zikwigala mahigano du, naho hazikuwaika want'hu mwo mzungu wa Mnungu ukumanyika kwa sila yo mhuwi.

⁵ Kitalo mwe dilagizo idi ni lukunde lukulawa mwo moyo wedi, no kumanya ukudamanya ayedi, no mhuwi we kindedi.

⁶ Wamwenga wayaleka aya niyo wahitukila kutaula mbuli heziina wambizi.

⁷ Waungisa kuhiniza miko ya Mnungu, mna wenye hawa kukombaganya kiya wakulonga na kiya wakutigiza.

⁸ Mna kimanya, miko ya Mnungu ni yedi uneva ina damanyilwa ndima ivo ikuungwa.

⁹ Chaungwa kukumbukila kugamba, miko hayaikilagwa want'hu wedi, mna yaikilagwa want'hu waihile, hi waivi, hewe kumwogoha Mnungu, na wata wavu, he hewekukile na hewemmanyize Mnungu na wakumhomola Mnungu na wakomi wa welesi wawe na kuwakoma want'hu watuhu,

¹⁰ wahabwasi na wakatenda uhabwasi na wagozi weyawe, wakataga want'hu, wakukelisa kwa kudant'ha, na wadya wakudamanya chochose hi mahinizo ye kindedi.

¹¹ Mahinizo ayo, yazumilana ne Mbuli Yedi ya Mnungu ina ukulu, nink'hingwe miye nibilikize.

Paulo atogola uwedi wa Mnungu

¹² Namgamba nivedi Yesu Kilisito Zumbe ywetu anigeile ludole mwe ndima yangu. Namgamba nivedi kwaviya kaniona miye kunda mhuwilwa, niyo anisagula ninde mtumwa ywakwe,

¹³ hamwenga na kugamba aho nk'hongo nehinda hahomola, naho nehinda msulumizi naho mnt'hu ywa nk'humbizi. Mna Mnungu anionelaga mbazi kwaviya nadamanyaga ivo haheina kukombaganya naho hyandile na mhuwi.

¹⁴ Mna Zumbe nakanikupuila uwedi wakwe kwa wingi, niyo anink'ha mhuwi, no lukunde mwo kulunganywa na Yesu Kilisito.

¹⁵ Ino ni mbuli ya kuhuwilwa na ya kuzumilwa, ya kugamba Yesu Kilisito ezaga mwe isi vileke awayokole wata wavu, name ni mwavu kujink'ha wose,

¹⁶ mna Mnungu kanionela mbazi, vileke Yesu Kilisito alagise ivo afinyilize kwajili yangu miye nandile no wavu kujink'ha wose, kulagisa kugamba wose wakuunga wamhuwile nawahokele ugima wa ulo na ulo.

¹⁷ Haluse kwa Seuta ywa ulo na ulo, heekubanika naho hakuoneka naho eli Mnungu ekedu, ande ywa kogohwa na ukulu heviina uheelo! Taile.

¹⁸ Mwanangu Timoseo ywe kindedi mwo mhuwi nakulagiza enga mbuli yo ulotezi ivo ilongigwe mwa weye aho kale, naivo utimile zimbuli izo unde mhumi mwo utowani,

¹⁹ naho utoze mhuwi wako na kumanya kudamanya ayedi. Wamwenga hawakutegeleze kuunga kusagula kudamanya ayedi niyo wabananga mhuwi wawe.

²⁰ Wamwenga mwa awo ni Humenayo na Alekizanda, awo niwenk'hilize kwa Mwavu vileke wahinizizwe wasekumhomola Mnungu.

2

Malagizo mwo Kuvika

¹ Bosi mwa yose mgambileni Mnungu yadya mkuunga, lombezeni kwa Mnungu na

kuwalombezela want'hu watuhu, no kumtogola kwa mbuli ya want'hu wose,

² walombezeleni maseuta na wakulu wose, vileke kinde no utondowazi, na haheina vugo hamwenga na kumwogoha Mnungu no wikazi wedi.

³ Imbuli ino ni yedi naho yazumilwa hameso ha Mnungu Mlokozi ywetu,

⁴ akuungisa want'h'u wose awayokole naho wakimanye ikindedi.

⁵ Kwaviya eyuko Mnungu yumwenga, naho eyuko yumwenga akuwalunganya want'hu hamwenga na Mnungu, uyo mnt'hu Yesu Kilisito,

⁶ akelavile yehe mwenye awakombole want'hu wose. Uwo nuwo uwona kugamba ni lupisi lukuungwa, Mnungu aunga want'hu wose wayokolwe,

⁷ Ivo nivo vilekile hisagulwa kunda mwigala ulosi na mbilikizi na mhinizi ywa want'hu hi Wayahudi, niuhinize ulosi wo mhuwi ne kindedi. Iki hulonga ni kindedi naho hikudant'ha.

⁸ Elo, kila hant'hu mkudugana mkamvika Mnungu, naunga wagosi wakwikala vedi hameso ha Mnungu, wenule mikono yawe wakamvika Mnungu haheina maya na mkulano.

⁹ Iviyaiviya, naunga wavele wande na ubala wavale suke zikuungwa, hiyo kwehamba kwa milukile yakweheela ya fili, hegu vint'hu va zahabu, hegu va lulu na suke za mayombe makulu,

¹⁰ mna kwa kudamanya vedi enga viya viwagilwe wavele wakugamba wamwogoha Mnungu.

¹¹ Mvele aungwa kunyamala no kwivisa umwo akakehiniza.

¹² Hikumlekela mvele kuhiniza, hegu kumwikaila mgosi, mna aungwa kunyamala.

¹³ Kwaviya Adamu niye aumbagwa nk'hongo, niho aumbigwe Hawa.

¹⁴ Naho Adamu hiyo yehe adant'hilizagwa, mvele niye adant'hilizagwa niyo agweela mwo wavu.

¹⁵ Mna uyu mvele naayokolwe kwa kweleka wana uneva anagendeela mwo mhuwi na lukunde no kukuka no kwikala vedi na want'hu.

3

Ivo wakuungwa kunda vilongozi mwe difyo dya wahuwila wa Yesu Kilisito

¹ Ulosi uno ni kindedi kugamba, Mnt'hu aku-unga kunda kilongozi we difyo dya wahuwila akumunk'wamunk'wa kwa ndima yedi.

² Kilongozi ywa fyo dya wahuwila wa Yesu Kilisito aungwa kunda mnt'hu heekubelwa, ande ywa ndoza ya mvele yumwenga, naho ande mt'hu akuudaha umoyo wakwe, heina mbuli za janga-jila, ande mkise, naho mdahi wo kuhiniza,

³ asekunda mkozi, naho asekunda mnk'humbizi hegu mhigani mna ande mjalamu, ase kuungisa matundu,

⁴ ande mnt'hu akuidima vedi imp'huga ywakwe, no kuwatenda wanawe wamtegeleze naho wasekumbela kwa kint'hu chochose.

⁵ Kwaviya, uneva mnt'hu hakudaha kuidima imp'huga yakwe mwenye, naadahe vivihi kudidima idifyo dya wahuwila wa Mnungu?

⁶ Mnt'hu heiina lupisi lutali kukongela aho engilaga mwe difyo dya wahuwila wa Kilisito, Yesu

asekwink'higwa kulongoza, vileke asekukekweza niyo asengelwa enga viya yudya mwavu asengelwe.

⁷ Ande na nt'hogola yedi kwa want'hu hi we difyo dya want'hu wa Mnungu, anase kubelwa no kugwa mwo lwinika lwo Mwavu.

Wambizi mwe difyo dya wahuwila wa Kilisito

⁸ Iviya iviya wambizi mwe difyo dya wahuwila wa Yesu Kilisito waungwa wande na lugendo lwedi naho wakindedi, wasekunda wakozi, na kwa ugubaguba,

⁹ waungwa kutozesa ukindedi wo mhuwi ugubulwe kwa kusagula kudamanya ayedi.

¹⁰ Wande kugezigwa, wananda hewekulongigwa vihile, wenk'higwe undima wawe.

¹¹ Wavele wawe nawo wande na nyendo zedi, wasekunda wateti, wande wakuidaha mioyo yawe naho wakuhwilwa mwe zimbu li zose.

¹² Mndima we difyo dya wahuwila wa Yesu Kilisito ande na mvele yumwenga, naho adahe kuwakimaila vedi wanawe ne nyumba yakwe.

¹³ Kwaviya wambizi wakudamanya ndima yawe vedi nawaketende wakaulwe vedi ni want'hu, naho wadaha kuwagambila want'hu mhuwi umwa Yesu Kilisito haheina kogoha.

Kindedi kigubulwe

¹⁴ Nakuwandikila ayo naivo hakawiila kwiza kwako ivi.

¹⁵ Mna uneva hinasunguze, nk'hanana aya nayakugambile ivo kikuungwa kunda mwe nyumba ya Mnungu, idyo idifyo dya wahuwila wa Kilisito, umkola ne nk'hongelo ye kindedi.

16 Hakuhali kuuza uza kindedi kigubulwe cho lugendo lwetu lwe Kimnungu kugamba, Nakakelaviliza engu mnt'hu Nakalagiswa ni Muye ywa Mnungu kugamba amwelela Mnungu, watumigwa wakwe mbingu niyo wamuona, mbuli zakwe zenezwa kwa want'hu wa makabila, nakahuwilwa ni want'hu wose mwe isi, niyo aguhigwa kuita kulanga mwo ukulu.

4

Wahinizi wo Udant'hi

¹ Muye ywa Mnungu alonga haheina kufisa kugamba kwa mazuwa yo uheelo want'hu wamwenga nawauleke umhuwi wawe, nawategeleze miuye ikudant'hiliza, niyo watimila mahinizo ye zimp'hepo.

² Mahinizo ayo yenezwa ni want'hu wadant'hi naho watondwe, awo mioyo yawe ikufamikwa kwa kilama kimoto.

³ Want'hu awo wahiniza kugamba hivo vedi want'hu kulomba hegu kulombigwa, nakulemeza kudya nk'hande zimwenga. Mna Mnungu kaumba nk'hande zose zidigwe kwa wahuwila wakimanyize ikindedi naho kwa nt'hogola.

⁴ Kila kint'hu kiumbigwe ni Mnungu ni chedi, naho hakihali chochose kikuunga kulemezwa mna vihokelwe kwa kumtogola Mnungu,

⁵ kwaviya kint'hu icho kikukizwa kwa Mbuli ya Mnungu na kwa kulombeza Mnungu.

Mndima ywedi ywa Yesu Kilisito

⁶ Uneva ukawenk'ha wahuwila wose mahinizo aya nounde mtumwa ywedi ywa Yesu Kilisito,

ukagendeela kuhina kwa milosi ya mhuwi na mahinizo ya kindedi ayo utimile.

⁷ Mna kenege ne zisimo za lulimi hizo za Kimnungu, ukehinize kwikala wikazi wa Kimnungu.

⁸ Kwaviya misezigo ina wambizi mwo mwili, mna mahinizo ye kimuye yana wambizi wose, kwaviya alaganaga mwe mbuli yo ugima wa ivi haluse na uद्या ugima ukwiza kulongole.

⁹ Ulosi uno ni kindedi kugamba na wakuhuwilwa, naho viwagilwa uzumiliswe.

¹⁰ Suwe chakombekesa no kukesulumiza kwa kudamanya ndima kwaviya kiika idikawiilo dyetu kwa Mnungu, yehe niye Mlokozi ywa want'hu wose, vitendese wadya wakuhuwila.

¹¹ Izo nizo zimbuli ukuungwa ulagize na kuhiniza.

¹² Use kuzumila yeyose akubele kwaviya ukei mbwanga naho kombeka kunda mliganyizo wa kutimilwa ni wahuwila. Kwa ulosi wako na lugendo lwako na kwa lukunde na kwa mhuwi hamwenga na kunda mnt'hu ukukile.

¹³ Unde mnt'hu ywa kukombeka kuwasomela want'hu Mawandiko Yakukile mwe kiyeti na kubilikiza na kuhiniza kubula aho nenizile.

¹⁴ Usekuleka kukidamanyila ikipe che Kimuye unanacho wink'higwe kwa milosi ya walotezi, naivo ugelekelwe mikono ni wadala vilongozi we difyo dya wahuwila wa Yesu Kilisito.

¹⁵ Zidamanyile ndima zimbuli izi naho wikale mwa ayo, vileke wakuone ivo ukukula mwe ndima yako.

¹⁶ Keamile weye mwenye na mahinizo yako. Gendeela kudamanya ayo vileke ukeyokole weye

mwenye na wadya wakukwiva.

5

Yo kuwadamanyila wahuwila

¹ Usekuwafank'hila wadala, mna ulonge nawo mp'halahole enga iso. Watendele wabwanga enga wanduguzo,

² watendele wadala we kivele enga wanyokwe na wandeke nawo enga walumbuzo, haheina kuwafanyanyila yaihile.

³ Uwatendele vedi wavele wabanikilwe ni wagosi zawe wadya we mwe kuunga wambizi kwa kindedi.

⁴ Mna mvele abanikilwe ni mgosiwe, uneva ana wana hegu wezukulu, awo waungwa kuhina kudamanya enga viya Mnungu akuunga, yo kulela want'hu we nyumba yawe, na ivo wawaliha wesi wawe na wadala wawe, mbuli ino yamwelela Mnungu.

⁵ Mvele abanikilwe ywe kindedi akanda heina mnt'hu ywa kumwabiza kaika idikawiilo dyakwe kwa Mnungu, akagendeela, kulombeza kwa Mnungu msi na kilo apate wambizi.

⁶ Mna mvele abanikilwe ni mgosiwe hana uhumile umoyo wakwe mwe mbuli za kukebwedeza, uyo ni mnt'hu abanike hata uneva aoneka mgima.

⁷ Wenk'he nk'hanana aya, wanase kuoneka kunda na masa.

⁸ Elo uneva mnt'hu hana dahile kuwalela wanduguze, vitendese wadya wa mwe nyumba yakwe uyo naande kaukana mhuwi wakwe, naho kai-hisa kujink'ha mnt'hu hehuwile.

⁹ Mvele abanikilwe ni mgosiwe awagilwe kuwandikwa mwe kitabu ni yudya abuille myaka milongo mtandatu, naho ande alombagwa lumwenga du,

¹⁰ naho ande na nt'hogola yedi, awaleile wanawe vedi, awahokele vedi wageni wezile mwe nyumba yakwe, awahake iviga want'hu wa Mnungu wa Mnungu, awambize wata makunt'ho, naho mta kwelavya mwo kudamanya uwedi.

¹¹ Wandele wafilwe ni wagosiwe, wase kuhanganywa mwe kuwandikwa mwe kitabu, kwaviya wanahumwa no kumunk'wamunk'wa kwe mili yawe kujink'ha kumdamanya ndima Kilisito, nawaunge kulombigwa naho,

¹² ivo nawaoneke kuswesa uhuwilwa kwa kuleka yadya walagane nk'hongo.

¹³ Wandele awo wabanikilwe ni wagosi zawe, awo wahina kunda wasoka, wana lugenda genda mwe zinyumba, naho kitendese ukwiha, wawata wewawe naho wakegela mwe zimbuli za want'hu watuhu uku wakalonga mbuli heweku-ungwa kulonga.

¹⁴ Ivo nehaunga, wandele wabanikilwe ni wagosi zawe, walombigwe weleke wana, wakaule zinyumba zawe, wasekuwenk'ha wank'hondo wetu luneka lwa kulonga mbuli zo wavu mwa suwe.

¹⁵ Kwaviya wabanikilwe ni wagosi zawe wamwenga waganika kale no kumtimila Mwavu.

¹⁶ Mna, uneva mvele ywe difyo dya wahuwila wa Kilisito ananawo wabanikilwe ni wagosi mwe mp'huga yakwe, aungwa yehe awalele haheina kuwalekela idifyo dya wahuwila dya Kilisito in-

dima iyo, vileke awo wahuwila we difyo dya Kilisito wose wadahe kuwalela wabanikilwe ni wagosi zawe, heweina wambizi wowose.

¹⁷ Wadala vilongozi wakulongoza vedi wawagilwa kuleligwa vedi, vitendese wadya waku-damanyisa ndima yo kubilikiza na kuhiniza.

¹⁸ Kwaviya Mawandiko Yakukile yagamba, “Usekuifupa ing'ombe umnomo umwo ukaidamanyila ndima yo kuhuta uhule,” naho “Mndima kawagilwa maliho.”

¹⁹ Use kuhokela malongelezo akulongelezwa mdala kilongozi, uneva hayanegalwe ni waona waidi hegu watatu.

²⁰ Uwativile mwe kiyeti wakudamanya wavu vileke watuhu nawo wogohe kudamanya wavu.

²¹ Hameso ha Mnungu na Yesu Kilisito na watumigwa wa kwe mbingu want'hu wa Mnungu, nakusigiila uyatoze ayo haheina kusunguza kusengela, naho usekudamanya mbuli yoyose kwa kwazagula.

²² Usekusunguza kumtenda mnt'hu kunda kilongozi mwo kudamanya ndima ya Zumbe kwa kumgelekela mikono, naho usekukelunga mwo wavu wawe, kekaule we mwenye unde ukukile.

²³ Usekunywa mazi aayo du, mna unywe divai ludodo ikwambize kundani kwe zinda zako kwaviya walumwa lumwa.

²⁴ Uwavu wa wamwenga waonekela pwilili, naho wavu wawe zawasengela hata uneva wakei kubula kwo usengelo, mna wavu wa wamwenga weza kuonekela kwo usengelo.

²⁵ Saiivo mbuli zedi zakelaviliza pwilili, yadya nayo heyekuoneka pwilili haya kudaha kukefisa.

6

¹ Watumwa wose waungwa kuweva wakulu wawe, vileke kunase kunda chotoko cha mnt'hu yeyose ase kuhomola dizina dya Mnungu, na aya kikuhiniza.

² Awatumwa wadya wose wa wakulu wahuwila wa Kilisito waungwa wase kuwabela, kwaviya wawaona enga wahuwila weyawe du. Nevindilise vedi wana wadamanyila ndima, kwaviya awa nawo wanaicho ichedi wakupata mwe ndima ya wahuwila wakuwaungisa.

Mahinizo ya udant'hi no Ugoli we kindedi

Waungigwa kuwahiniza no kuwabilikiza zimbuli izi.

³ Uneva yeyose ahiniza mbuli naho hakuzumila milosi ye kindedi ya Zumbe ywetu Yesu Kilisito hamwenga na mahinizo yakumwelela Mnungu,

⁴ uyo ana wefenyi naho hamanyize dyodyose. Ni mnt'hu akuungisa mikulano kwa mbuli hezina kint'hu, vikwigala finju na mahigano na kuhomolana na haheina kuhuwilana,

⁵ na mahigano ya want'hu heweina ubala, hewekudaha kunda no ukindedi wagamba kudamanya mbuli zikumwelela Mnungu ni sila ya kupatila ugoli.

⁶ Ikindedi, kudamanya yakumwelela Mnungu no kuzumila ananavo, nizo zimbuli zikuchambizisa.

⁷ Kwaviya mwe isi hakizile na kint'hu, naho hekihalawe na chochose.

⁸ Ivo kikanda ne zisuke ne nk'hande, vaungwa kuzumila na vija kinanavo.

⁹ Mna awo wakuunga ugoli wagweela mwe magezo no kugwiligwa mwo kumunk'wamunk'wa kwihile, naho kumunk'wamunk'wa uko kwa uhezi kwabulumula want'hu kwo kubanikilwa ne file.

¹⁰ Kwaviya kuungisa matundu ni chotoko cho wiihi wose. Wamwenga wakumunk'wamunk'wa vitendese kuyapata matundu, naivo wauleka mhuwi no kuilumiza imioyo yawe kwa usungu utendese.

Paulo amlagiza Timoseo mwenye

¹¹ Mna weye mnt'hu ywa Mnungu ukenege ne zimbuli izo. Utozese yadya yakukutenda uzumilwe hameso ha Mnungu no kudamanya yadya yakumwelela Mnungu, na mhuwi na lukunde na ugoja na ujalamu.

¹² Unde mhumi mwe mbuli yo kutowanila Mbuli yedi yo mhuwi, naho tozesa ugima wa ulo na ulo witangilwe ni Mnungu aho wize uzumile we mwenye mhuwi wako hameso waona wengi.

¹³ Nakwink'ha nk'hanana hameso ha Mnungu akuvink'ha ugima viumbwa vose, na hameso ha Yesu Kilisito alongile yehe mwenye ukindedi hameso ha Pontio Pilato,

¹⁴ kutimila sigilizi haheina masa, kubula kwo ulailo wa Zumbe ywetu Yesu Kilisito.

¹⁵ Kulaila kwakwe nokunde ho lupisi naaungile Mnungu ywo kutogolwa, Kilongozi heena miyawewe, Seuta ywa maseuta naho Zumbe ywa mazumbe.

¹⁶ Uyo ekedu akudaha kwikala ulo na ulo, naho ekala mwo ung'azi naho mnt'hu yeyose heekudaha kuubwiila. Hahali yeyose amuonaga, naho

hali yeyose akudaha kumuwona. Utunywa na ludole ni vakwe yehe heviina uheelo! Taile.

¹⁷ Wenk'he miko awagoli mwe zimbuli zo wikazi wa ivi haluse, wase kukefenya, naho wase kukawiila ugoli hewiikudaha kukawiilwa, mna wamkawiile Mnungu uyo kwa ukise akink'ha vint'hu vose kinde na kinyemi navo.

¹⁸ Wagambe wagoli wadamanye wedi, naho wadamanye vint'hu vingi vedi, naho wande wakise naho wadahe kuhangila na watuhu mwe vint'hu vawe.

¹⁹ Kwa kudamanya ayo nayambize kuupata ugima wa ulo na ulo, enga viya mnt'hu akuke-duganyila vint'hu vingi vileke vimwambize kulongole.

²⁰ Timoseo, Uyamile yadya wink'higwe mwo ukaulizi wako. Ukenege na simulizi ziihile, na mahigano ya kihezi yakugambigwa na want'hu wamwenga kunda, "Umanyi".

²¹ Kwaviya wamwenga waketenda kunda no umanyi uwo, niyo kwa kudamanya ivo waza umhuwi wawe.

Wedi wa Mnungu unde na nyuwe nyose.

Ndagano mp'ya kwa wantu wose
The New Testament in the Nguu language of Tanzania
copyright © 2014 The Word for the World and Pioneer Bible Translators

Language: Nguu

Translation by: Pioneer Bible Translators

Contributor: The Word For The World

Zigua & The New Testament in Nguu

This translation, published by The Word for the World Bible Translators and Pioneer Bible Translators, was published in 2014.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact The Word for the World Bible Translators at www.twftw.org.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-02-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

6307d7de-b501-5b20-8c25-739674dbccac